

ЕДИННИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАР НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ЗАСТРАХОВКА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

● Сравнително изследване на икономическо-статистическата ситуация в ЕС

ПРОФ. Д-Р УЛРИХ МАЙЕР

(Продължава от брой 8)

ФРАНЦИЯ

	В абсолютна стойност	На 1000 единици население	На 1000 моторни превозни средства
БВП	1 305.7 млрд.	22 235 хил.	43 048 хил.
Население	58.72 млн.	x	1.94 хил.
Площ (кв.км)	543 965	9.26	17.93
Железопътна мрежа (км)	31 852	0.54	1.05
Пътна мрежа (км)	144 914	14.22	27.80
Автомобилна пътна мрежа (км)	964 577	16.43	31.80
Общ брой на моторните превозни средства	30.33 млн.	517	X
Пътнически автомобили	25.50 млн.	434	841
Пътни инциденти	125 202	2.13	4.13
Брой пострадали	7 989	0.14	0.26

Таблица 1: Страна и транспорт
Данните са от 1997 г.

	Общо	Общо застраховане	Автомобилно застраховане	Застраховка „Гражданска отговорност“
Брой застрахователни компании ¹	462	340		158
Брутен премиен приход	110.25 млрд.	38.75 млрд.	13.92 млрд.	6.35 млрд.
-на глава от населението	1 877	660	237	108
-на моторно превозно средство	x	x	459	209

Таблица 2: Дял на застраховката „Гражданска отговорност“ в общото застраховане
¹Застрахователи под френски контрол

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПАЗАР

През 1998 г. 462 застрахователни компании са под френски контрол, 439 от тях са застрахователни и 23 - пре-застрахователни. Застрахователните се състоят от 99 животозастрахователни компании, 33 предлагат животозастраховане и общо застраховане, 307 са общозастрахователните компании. 423 от застрахователните компании са френски, 256 от които са акционерни дружества, 164 са взаимозастрахователни кооперации и 3 са държавни. Традиционно застрахователните компании във Франция предлагат продуктите си чрез агентска мрежа. Взаимозастрахователните кооперации се характеризират със своята специализация и законоустановени цени. Към момента има тенденция на консолидация на френския застрахователен пазар. През последните няколко години броят на застрахователните компании намалява. В сравнение с другите изследвани страни значението на животозастраховането във Франция намалява, което е резултат главно от данъчните реформи, които не са в полза на повишаване на интереса към животозастрахователните продукти.

ЧУЖДЕСТРАНЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН БИЗНЕС

Дейността на чуждите застрахователни компании от европейското икономическо пространство във Франция чрез представителства не е от съществено значение (през 1998 г. пазарният им дял е едва 1%). Въпреки това през 1998 г. 100 от тези представителства продължават да съществуват и 561 застрахователни компа-

нии са регистрирани според изискването за свободно предлагане на услуги.

СИТУАЦИЯТА НА ПАЗАРА НА ЗАСТРАХОВАНЕ НА МПС

Автомобилното застраховане представлява една трета от общозастрахователния бизнес във Франция и около 10% от целия застрахователен бизнес. Извън застраховката „Гражданска отговорност“ съществува застраховка на водача като специална форма на автомобилно застраховане, която се плаща за увреждане на водача при инцидент, причинен по негова вина. Тази застраховка се ползва от 50% от клиентите. Взаимозастрахователните кооперации играят важна роля в автомобилното застраховане. През 1998 г. пазарният дял на петте най-големи групи в автомобилното застраховане е около 44.1%.

На френския пазар на автомобилни застраховки се наблюдава интензифициране на конкуренцията. През 1998 г. въпреки нарастващия брой автомобили премиите приходи от автомобилни застраховки намаляват, тъй като премиите нива падат с 3%.

ПРОДАЖБИ НА АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВКИ

Във Франция автомобилните застраховки се продават по различни начини. Извън агентите, брокерите и директните продажби, дистрибуцията чрез банки и предприятия има голяма роля.

(Вж. таблица 3)

	Автомобилно застраховане	Застраховка „Гражданска отговорност“
Застраховани рискове	-	30 331 546
Брутен премиен приход	13.92 млрд.	6.35 млрд.
Равнище на щетимост	86.1 %	102.6 %

Таблица 3: Статистика на автомобилното застраховане

РАЗВИТИЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

РЕГУЛАЦИОННО РАЗВИТИЕ

До 1970 г. премиите по застраховка „Гражданска отговорност“ са се калкулирали според определени основни фактори. Установената тарифа се е калкулирала от Асоциацията на застрахователите и приложението ѝ се е контролирало от Министерството на икономиката и финансите. Само за взаимозастрахователните кооперации без агентска мрежа е имало преференциална система, което им е позволявало да заемат пазарен дял с ниски премии. Това означава голямо предимство за взаимозастрахователните кооперации, което е елиминирано през 1970 г.

През 1986 г. контролът върху премиите е отменен и застрахователите вече определят тарифите си в широки граници.

РЕГУЛАЦИЯТА КЪМ НАСТОЯЩИЯ МОМЕНТ

Според закона всяка застрахователна компания трябва да калкулира препоръчителна тарифа, която е съобразена с фактори, като тип на автомобила, регион и използваемост. Освен това при фиксирането на препоръчителните тарифи застрахователят може да използва и други допълнителни фактори, като пол, кръг на ползватели. Те трябва да бъдат представени в Министерството на икономиката и финансите и са база за правното определяне на системата „Бонус-малус“. „Бонус-малус“ класификацията може да се променя само в случай на смяна на автомобила или на застрахователната компания. При наличие на втори автомобил у застрахования той се поставя в същия клас като първия автомобил.

Понякога има лимитирано доплащане за водачи, притежаващи свидетелство за правоуправление по-малко от 3 години или при липса на застраховка през последните три години.

Застрахователните компании са длъжни да се отнесат към всяка молба за застрахователно покритие според индивидуалните фактори, формирани тяхната препоръчителна тарифа.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ НА „ЛОШИТЕ РИСКОВЕ“

Ако човек не може да намери търсеното покритие на свободния пазар, то ще му бъде определена компания от „Bureau Central de Tarification“ (ВСТ). Този застраховател ще приеме да сключи договора.

Диференциране на премиите	Класове	Разпределение
Класификация на собствениците/водачите на МПС		
Бонуси за жени	2	
Възраст на водача - завишаване	3	
Член на автомобилен клуб	*	
Бонус за семейно положение	4	
Начинаещ водач	3	2.0
Предидни договори със същият застраховател	2	5%
Класификация според използването на автомобила		
Място на регистрация	17	2.3
Доплащане при използване на автомобила за търговски цели	2-7	1.5
Бонус при малък километраж	3-5	2.75
Съвместно ползване	3	
Класификация според вида на автомобила		
Вид на автомобила	10	2
Години на автомобила	*	
Тип на горивото	2-3	

Таблица 4: Основни фактори при формиране на премиите

№	Клас	Премиа %/	Увеличаване на клас след щета			
			След 1	След 2	След 3	След 4
Покачване в клас						
1	-	350	350	350	350	350
2	-	303	350	350	350	350
3	-	243	303	350	350	350
4	-	195	243	303	350	350
5	-	156	195	243	303	350
6	-	125	156	195	243	303
7	-	100	125	156	195	243
8	-	95	118	147	183	228
9	-	90	112	140	175	218
10	-	85	106	132	165	206
11	-	80	100	125	156	195
12	-	76	95	118	147	183
13	-	72	90	112	140	175
14	-	68	85	106	132	165
15	-	64	80	100	125	156
16	-	60	75	93	116	145
17	-	57	71	88	110	137
18	-	54	67	83	103	128
19	-	51	63	78	97	121
20	-	50	62	77	96	120

Таблица 5: Система „Бонус-малус“

Тарифата се калкулира от ВСТ.

РОЛЯ НА АСОЦИАЦИЯТА

Асоциацията на застрахователите формира набор от препоръки относно тарифите. За тази цел са обособени 10 автомобилни класа, 17 региона и използваемост (а като алтернатива се използват изминатите километри за една година). Асоциацията периодично изработва нова тарифна система, която е основа за препоръките на асоциацията.

ОСНОВНИ ФАКТОРИ ПРИ ФОРМИРАНЕ НА ПРЕМИИТЕ

Дори и след отпадането на контрола върху тарифите, застрахователните компании следват препоръките на асоциацията. Определянето на различните автомобили според десетте автомобилни класа, въведени от асоциацията,

е според следните фактори: капацитет на двигателя, максимална скорост, цена и гориво. Освен определените фактори се използват и допълнителни, които са различни за съответната застрахователна компания.

(Вж. таблица 4)

СИСТЕМАТА „БОНУС-МАЛУС“

Системата „Бонус-малус“ няма твърдо разделение в класовете, понякога премиата се формира за всеки застрахован индивидуално според следните правила: след всяка година без щета, премиата намалява с 5%, а след всяка година с щета премиата нараства с 25% на щета. Нарастването е само 12.5%, ако водачът има частична вина. Най-ниската премия е 50%, а най-високата - 350%

(Вж. таблица 5)

(Следва)
Превоз
ГЕРГАНА РАШКОВА